

Aangetekend

Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)

T.a.v. mw. M. van der Pligt

Postbus 11047

9700 CA GRONINGEN

Datum

14 april 2022

Ons kenmerk

z2021-17262

De klacht van

19 november 2021

Contactpersoon

N. Kolthof

070 8888 500

Onderwerp

Besluit naar aanleiding van de klacht van FNV tegen de gemeente Dronten

Geachte mevrouw Van der Pligt,

Hierbij ontvangt u het besluit van de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: '**AP**') op de klacht van de Federatie Nederlandse Vakbeweging (hierna: '**FNV**') met tevens het verzoek om corrigerende maatregelen (hierna: '**klacht**') tegen de gemeente Dronten.

1. Samenvatting

Op 19 november 2021 heeft FNV bij de AP een klacht ingediend tegen de gemeente Dronten. In de klacht geeft FNV aan dat de gemeente Dronten beeld- en geluidsopnamen van beoordelingsgesprekken met inwoners (hierna: '**opnamen**') heeft gemaakt. Hierbij zouden de regels uit de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: '**AVG**') en Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: '**Wbp**') niet zijn nageleefd. Volgens FNV heeft de gemeente Dronten:

- artikel 5 en 6 van de AVG overtreden, omdat de verwerking van persoonsgegevens niet rechtmatig is;
- artikel 9 en 10 van de AVG overtreden, omdat bijzondere categorieën van persoonsgegevens (hierna: '**bijzondere persoonsgegevens**') en persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen (hierna: '**strafrechtelijke persoonsgegevens**') zijn verwerkt; en
- artikel 35 van de AVG en artikel 27 van de Wbp overtreden, omdat niet tijdig een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (hierna: '**DPIA**') is uitgevoerd en omdat de verwerking niet bij de AP is gemeld.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

Reeds via algemene nieuwsmedia had de AP kennis genomen dat de gemeente Dronten opnamen zou maken. De AP heeft op 15 november 2021 contact hierover gehad met de functionaris voor gegevensbescherming (hierna: 'FG') van de gemeente Dronten. Naar aanleiding hiervan heeft de AP een schriftelijke toezegging ontvangen dat deze werkwijze is gestopt en dat de opnamen zijn gewist.

Gelet op het voorgaande heeft de AP aan FNV verzocht om de klacht in te trekken. In reactie hierop gaf FNV aan nog steeds onderzoek en corrigerende maatregelen te wensen. FNV verzocht de AP de gemeente Dronten tot orde te roepen en (daarmee/daarnaast) een breder signaal af te geven binnen het sociale domein.

De AP heeft de klacht onderzocht en komt tot de volgende beoordeling. Op basis van de beschikbare informatie kan de AP nog geen overtreding van de AVG en Wbp vaststellen. Daarvoor is nader onderzoek nodig. De AP oordeelt op basis van de 'Beleidsregels prioritering klachtenonderzoek AP' (hierna: 'prioriteringscriteria'¹) dat de klacht niet aan de prioriteringscriteria voldoet. De AP gaat niet over tot het nader onderzoeken van de klacht. Dat komt onder meer omdat de gemeente Dronten geen opnamen meer maakt en verder schriftelijk heeft verklaard het maken van opnamen niet te gaan hervatten.

Hierna licht de AP toe wat voor onderzoek zij heeft verricht en wat zij op basis daarvan heeft vastgesteld. Vervolgens licht de AP aan de hand van de beoordeling aan de prioriteringscriteria toe waarom de klacht niet nader wordt onderzocht.

2. Beoordeling van de klacht

2.1. De wijze waarop de AP klachten beoordeelt

Uit artikel 57, eerste lid, aanhef en onder f van de AVG, volgt dat de AP verplicht is de inhoud van de klacht te onderzoeken in de mate waarin dat gepast is.

De AP heeft de klacht in passende mate onderzocht aan de hand van de door FNV aangeleverde informatie en aan de hand van informatie uit de krantenartikelen waarnaar FNV verwijst. Tevens heeft de AP de informatie betrokken die zij van de FG van de gemeente Dronten heeft ontvangen bij de behandeling van het signaal uit algemene nieuwsmedia. Tot slot heeft de AP naar aanleiding van de klacht van FNV de gemeente Dronten aanvullend verzocht om schriftelijk te verklaren of het maken van opnamen gestaakt zal blijven. Dat heeft de gemeente Dronten schriftelijk bevestigd op 29 maart 2022.

Op basis van het onderzoek naar de klacht komt de AP tot de volgende bevindingen.

2.2 Bevindingen

2.2.1 De verwerking van persoonsgegevens waarover wordt geklaagd

FNV stelt dat de gemeente Dronten sinds 2014 opnamen maakt bij (beoordelings)gesprekken in het kader van bijstand, uitkeringen en jeugdzorg.

¹ Beleidsregels prioritering klachtenonderzoek AP, gepubliceerd in de Staatscourant op 1 oktober 2018.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

FNV onderbouwt de klacht met verwijzingen naar het artikel *'Dronten filmt bijstandsgesprekken. Mag dat zomaar?'* van 9 november 2021 uit de Trouw. In dit artikel staat het volgende geschreven. De gemeente Dronten maakte sinds 2014 opnamen. De opnamen werden gemaakt vanwege de veiligheid van ambtenaren, die soms worden blootgesteld aan agressie van inwoners. In twee van de vier spreekkamers, hingen camera's. Opnamen werden gemaakt bij inwoners die, naar het oordeel van de gemeente Dronten, risicovol-gedrag vertoonden. Daarnaast werden opnamen gemaakt bij alle gesprekken die gingen over de hoogte van een uitkering. Er lag een plan om standaard opnamen te maken bij beoordelingsgesprekken in het kader van de bijstand. Volgens de gemeente Dronten konden inwoners bezwaar maken tegen het maken van opnamen. Sinds 2014 zou geen enkele inwoner een dergelijk bezwaar kenbaar gemaakt hebben. De opnamen werden twee weken bewaard. Tot slot staat in het artikel dat de 'privacybeoordeling' die de gemeente Dronten moest maken, pas in 2020 is gemaakt. Hieruit zou zijn gebleken, dat de opnamen rechtmatig waren, maar dat opnieuw moest worden vastgesteld of de opnamen het doel niet voorbijschoten.

Verder onderbouwt FNV de klacht met een verwijzing naar het artikel *'Big Brother in Dronten, gemeente neemt gesprekken met burgers op: Bizar dat dit gebeurt'* van 22 oktober 2021 in de Stentor. In dit artikel staan de volgende verklaringen van een woordvoerder van de gemeente Dronten. In twee van de vier spreekkamers werden opnamen gemaakt. Op basis van een risicoanalyse werd de afweging gemaakt in welke spreekkamer het gesprek plaatsvond. De gesprekken met een verhoogd risico op verbaal of fysiek geweld, werden in principe in de spreekkamers met camera's gehouden. De camera's dienden als preventiemiddel tegen agressie tegen ambtenaren. Toegang tot de opnamen was zeer streng gereguleerd. Deze mochten alleen na toestemming van de gemeentesecretaris worden teruggekeken. De opnamen waren goed beveiligd en werden na twee weken verwijderd. Aan de buitenkant van de spreekkamers stond met een sticker aangegeven dat er opnames kunnen worden gemaakt. Dit stond ook in de uitnodigingsbrief voor het gesprek aan de inwoner. Als een inwoner bezwaar maakte tegen het maken van opnamen, werd een nieuwe afweging gemaakt.

Reeds via algemene nieuwsmedia had de AP kennis genomen dat de gemeente Dronten de opnamen zou maken. Naar aanleiding van dit signaal heeft de AP op 15 november 2021 telefonisch contact hierover gehad met de FG van de gemeente Dronten. Per e-mail van 19 november 2021 heeft de AP een schriftelijke toezegging ontvangen dat het maken van de opnamen op 16 november 2021 is gestopt. Per e-mail van 23 november 2021 is aanvullend verklaard dat alle (resterende) opnamen zijn gewist.

Naar aanleiding van onderhavige klacht heeft de AP per e-mail van 18 maart 2022 aan de FG verzocht om aan te geven of het maken van opnamen gestaakt zal blijven. Per e-mail van 29 maart 2022 heeft de FG namens de gemeente Dronten verklaard definitief te zijn gestopt met het maken van de opnamen. De camera's zullen ook worden verwijderd.

2.2.2 Rechtmatigheid verwerking persoonsgegevens

FNV stelt dat het verwerken van persoonsgegevens met de opnamen onrechtmatig is. De gemeente Dronten heeft volgens FNV geen grondslag voor de verwerking. Zo staat, bijvoorbeeld, niet in de Participatiewet dat gemeenten bevoegd zijn opnamen te maken tijdens beoordelingsgesprekken. Van een algemene veiligheidsmaatregel, zoals regulier cameratoezicht in publieke gebouwen, is volgens FNV ook geen sprake. Ook van de grondslag toestemming kan volgens FNV om meerdere redenen geen sprake zijn.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

Er wordt niet om een expliciete toestemming gevraagd van inwoners en van stilzwijgend instemmen door inwoners mag de gemeente Dronten niet uitgaan. Daarnaast kunnen inwoners geen vrijwillige toestemming geven, vanwege hun afhankelijkheidsrelatie met de gemeente Dronten.

Volgens FNV is de verwerking niet noodzakelijk en disproportioneel. De verwerking heeft een grote impact op inwoners in een kwetsbare situatie. Bovendien kan het doel dat de gemeente Dronten nastreeft, het beschermen van de veiligheid van ambtenaren, ook op minder ingrijpende manieren worden behaald. Ook is het volgens FNV onzeker of het maken van opnamen daadwerkelijk leidt tot voorkomen van agressie. FNV acht de bewaartermijn van twee weken te lang voor de gevallen waarin zich geen agressie heeft voorgedaan.

2.2.3 Verwerken van bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens

FNV stelt dat er een grote kans is dat met de opnamen tevens bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens zijn verwerkt, aangezien deze informatie ter sprake kan komen bij het soort gesprekken waarvan de opnamen werden gemaakt. Volgens FNV is de verwerking van deze persoonsgegevens met de opnamen onrechtmatig.

2.2.4 Voorafgaand melden bij de AP en voorafgaand uitvoeren van een DPIA

FNV stelt dat de Wbp is overtreden in de periode van 2014 tot 25 mei 2018, omdat de verwerking niet is gemeld, als bedoeld in artikel 29 en artikel 32 van de Wbp.

Ook stelt FNV dat de gemeente Dronten niet, dan wel niet tijdig heeft voldaan aan de verplichting om een DPIA uit te voeren. Deze stelling wordt ondersteund door het artikel van 9 november 2021 uit de Trouw. In dit artikel staat dat in 2020 een DPIA is uitgevoerd.

Op basis van de bevindingen komt de AP tot de volgende beoordeling.

2.3 Beoordeling

De AP heeft de klacht van FNV opgedeeld in drie te onderscheiden klachtgronden die achtereenvolgend worden beoordeeld:

- 2.3.1 De rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens
- 2.3.2 De verwerking van bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens
- 2.3.3 Het voorafgaand melden bij de AP en voorafgaand uitvoeren van een DPIA

Het juridisch kader aan de hand waarvan de AP de klacht beoordeeld, is opgenomen in **bijlage 1**.

2.3.1 De rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens

In de eerste plaats stelt FNV dat de gemeente Dronten onrechtmatig persoonsgegevens van betrokkenen heeft verwerkt door de opnamen te maken.

Ter beoordeling van de klacht toetst de AP:

1. of door de gemeente Dronten met de opnamen *persoonsgegevens* zijn verwerkt, zoals bedoeld in artikel 4 onder 1 en 2 van de AVG; en

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

2. of deze verwerking van persoonsgegevens *rechtmatig* is, zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid van de AVG.

Op basis van de beschikbare informatie, acht de AP het aannemelijk dat de gemeente Dronten de opnamen maakte. Echter, om het precieze feitencomplex vast te stellen, is nader onderzoek nodig. De AP beschikt bijvoorbeeld niet over opnamemateriaal of uitgebreide informatie van de gemeente Dronten omtrent de werkwijze of de gesprekken die zijn opgenomen.

Ook voor het vaststellen van de rechtmatigheid van de verwerking is nader onderzoek door de AP nodig. De gemeente Dronten heeft niet verklaard of zij de verwerking als rechtmatig beschouwde en op basis van welke grond uit artikel 6, eerste lid van de AVG de verwerking van persoonsgegevens plaatsvond. Om te kunnen vaststellen of de verwerking onrechtmatig was, zou de AP daarom zelf aan de gronden uit artikel 6, eerste lid van de AVG moeten toetsen. Hiervoor beschikt de AP nog over onvoldoende informatie. Zo staat het voor de AP niet vast in welke gevallen werd gekozen gebruik te maken van een gespreksruimte waarin opnamen werden gemaakt. Ook staat voor de AP niet vast hoe de opnamen werden gemaakt en welke maatregelen de gemeente nam om de privacy van inwoners zo min mogelijk te schaden. De AP zou hiervoor nader onderzoek moeten doen. Bijvoorbeeld door de opnamen terug te kijken en door de werkwijze op te vragen en te beoordelen.

De AP concludeert dat zij het precieze feitencomplex omtrent het verwerken van persoonsgegevens met de opnamen niet kan vaststellen. De AP concludeert tevens dat zij niet kan vaststellen of het verwerken van persoonsgegevens met de opnamen rechtmatig was.

2.3.2 De verwerking van bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens

Ten tweede stelt FNV dat de gemeente Dronten bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens heeft verwerkt met de opnamen. Deze verwerkingen zijn volgens FNV onrechtmatig.

Uit artikel 9, eerste lid van de AVG volgt dat het verwerken van bijzondere persoonsgegevens verboden is, tenzij een beroep kan worden gedaan op een van de genoemde uitzonderingsgronden. De uitzonderingsgronden zijn opgenomen in artikel 9, tweede lid van de AVG en in artikel 22 tot en met 30 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: 'UAVG'). Uit artikel 10 van de AVG volgt dat strafrechtelijke persoonsgegevens slechts mogen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij wet. In artikel 31 tot en met 33 van de UAVG staat in welke gevallen strafrechtelijke persoonsgegevens mogen worden verwerkt.

Hoewel de AP het mogelijk acht dat de gemeente Dronten bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens heeft verwerkt met de opnamen, kan de AP dit niet vaststellen. Hiervoor is nader onderzoek nodig. Bijvoorbeeld door het terugkijken van de opnamen. Of door gemeente Dronten te vragen naar de werkwijze en het soort onderwerpen die bij de opgenomen gesprekken aan bod kwamen.

De AP concludeert dat zij niet kan vaststellen of bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens zijn verwerkt met de opnamen. Aan een beoordeling of de gemeente Dronten met dergelijke verwerkingen de AVG heeft overtreden, komt de AP daarom niet toe.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

2.2.3 Voorafgaand melden bij de AP en voorafgaand uitvoeren van een DPIA

Tot slot stelt FNV dat de gemeente Dronten de verwerkingen die plaatsvonden in de periode van 2014 tot 25 mei 2018 had moeten melden bij de AP. Volgens de FNV is niet duidelijk of de gemeente dit heeft gedaan. De AP maakt hieruit op dat FNV klaagt over een schending van artikel 27 jo. 32, eerste lid van de Wbp.

Artikel 27 van de Wbp kwam er – beknopt weergegeven – op neer dat de verwerkingsverantwoordelijke een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, moest melden bij het College bescherming persoonsgegevens (thans de AP) of bij de FG (hierna: ‘de meldplicht’). Verwerkingen die bij de AP waren gemeld, werden door de AP bijgehouden in een register dat door een ieder kosteloos kon worden geraadpleegd. De meldplicht gold niet voor de verwerkingen genoemd in het Verwerkingsbesluit Wbp. Zo volgde uit artikel 38 van het Verwerkingsbesluit Wbp dat de meldplicht niet van toepassing was op verwerkingen met het oog op beveiliging van personen, gebouwen, terreinen, zaken en productieprocessen die zijn toevertrouwd aan de zorg van de verantwoordelijke, door middel van het gebruik van duidelijk zichtbare videocamera’s. De meldplicht is met de komst van de AVG op 25 mei 2018, vervallen. Bovendien heeft de AP al op 6 november 2017 aangekondigd niet meer te zullen handhaven op de naleving de meldplicht.²

Op basis van de beschikbare informatie kan de AP niet vaststellen dat de gemeente de meldplicht heeft overtreden. De AP kan op basis van de beschikbare informatie niet vaststellen of de gemeente Dronten de verwerking bij de AP of bij de FG heeft gemeld. Ook beschikt de AP over onvoldoende informatie over de verwerking om te kunnen beoordelen of de meldplicht gold.

Verder stelt FNV dat de gemeente Dronten voor de verwerking die plaatsvond vanaf 25 mei 2018 pas in 2020 een DPIA heeft uitgevoerd. Volgens FNV heeft de gemeente Dronten hiermee artikel 35 van de AVG overtreden.

Artikel 35 van de AVG komt er – beknopt weergegeven – op neer dat bij hoog risico verwerkingen de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking een beoordeling moet maken van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. Voor verwerkingen die reeds voor de inwerkingtreding van de AVG waren gestart, en waarbij het risico in de tussentijd niet is veranderd, bestaat geen verplichting om een DPIA uit te voeren.

Op basis van de beschikbare informatie kan de AP niet vaststellen dat de gemeente Dronten artikel 35 van de AVG heeft overtreden. Voor de AP staat op dit moment niet vast op welke data de gemeente Dronten DPIA’s heeft uitgevoerd. De verplichting tot het uitvoeren van een DPIA voor een verwerking die reeds voor de inwerkingtreding van de AVG is gestart, geldt bovendien alleen indien het risico is veranderd. De AP beschikt niet over informatie om te kunnen vaststellen of een verandering van het risico heeft plaatsgevonden.

Hierna wordt onder hoofdstuk 3 beoordeeld of de AP de klacht, gelet op haar prioriteringscriteria, nader zal onderzoeken.

² Zie: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/nieuws/organisaties-hoeven-geen-melding-van-verwerking-gegevens-meer-te-doen>.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

3. Prioriteringscriteria

Omdat de AP veel signalen en klachten ontvangt en haar toezichtsveld veel omvattend is, kan de AP gelet op haar beperkte middelen, niet bij iedere klacht een nader onderzoek kunnen uitvoeren. Daarom toetst de AP in situaties waarin mogelijk sprake is van een overtreding, maar waarvoor nader onderzoek nodig is om de overtreding vast te stellen, aan de prioriteringscriteria.

Bij toetsing aan de prioriteringscriteria worden drie factoren meegewogen:

- de mate waarin de vermeende overtreding schadelijk is voor de betrokkene;
- de mate waarin nader onderzoek en optreden van de AP een de bredere maatschappelijke betekenis heeft;
- de mate waarin de AP in staat is om doeltreffend en doelmatig op te treden.

De AP begrijpt dat de kwestie waarover FNV klaagt van grote invloed kan zijn op de bescherming van persoonsgegevens van de inwoners van de gemeente Dronten. De inwoners bevinden zich in een afhankelijke positie en verstrekken tijdens beoordelingsgesprekken mogelijk gevoelige informatie. Tegelijkertijd is de schadelijkheid inmiddels beperkt of ongedaan gemaakt, omdat de gemeente Dronten geen opnamen meer maakt en alle opnamen heeft gewist. Voorts heeft FNV de AP gewezen op de bredere maatschappelijke impact die het optreden van de AP teweeg kan brengen. Zo kan nader onderzoek en corrigerende maatregelen door de AP een uitstralend effect hebben binnen het sociaal domein en gemeenten. In kwestie weegt de AP in belangrijke mate mee dat nader onderzoek en corrigerende maatregelen naar aanleiding van onderhavige klacht naar het oordeel van de AP niet doelmatig en doeltreffend is. De gemeente Dronten heeft schriftelijk verklaard dat zij het maken van opnamen heeft gestaakt en gestaakt zal houden. Voor een herhaling of hervatting van het maken van opnamen door de gemeente Dronten hoeft daarom niet te worden gevreesd. De gemaakte opnamen zijn gewist. Hiermee zijn de gevolgen van het maken van opnamen zo veel mogelijk ongedaan gemaakt.

De AP acht nader onderzoek niet doelmatig omdat de opnamen, waarmee de AP het precieze feitencomplex kan vaststellen, reeds zijn gewist. Om het precieze feitencomplex vast te stellen zou de AP veel menskracht moeten inzetten om aan de hand van de bestudering van (eventueel) uitgewerkte werkwijzen, gespreksverslagen en interviews met ambtenaren moeten vaststellen of en welke persoonsgegevens zijn verwerkt.

De AP acht nader onderzoek niet doeltreffend, omdat de AP middels contact met de FG al in een kort tijdsbestek het gewenste effect heeft bereikt. Na contact met de FG is het maken van opnamen gestaakt. FNV verzoekt de AP aanvullend om de gemeente tot orde te roepen en om (daarmee/daarnaast) zorg te dragen dat een breder signaal wordt afgegeven binnen het sociaal domein. In dat verband wijst de AP op de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 30 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1407. Daarin heeft de Afdeling onder meer het volgende overwogen over de afwijzing door de AP van een verzoek van een betrokkene om oplegging van een bestuurlijke boete: "De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de in de jurisprudentie ten aanzien van herstelsancties, zoals een last onder bestuursdwang, aangenomen beginselplicht tot handhaving niet heeft te gelden voor de in artikel 66 van de Wbp geregelde bestuurlijke boete. De belangen bij het beoogd beëindigen of ongedaan maken van de overtreding, het wegnemen of beperken van de

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

gevolgen daarvan en het voorkomen van herhaling of hervatting van de overtreding, die redengevend zijn voor het aannemen van de beginselplicht tot handhaving bij herstelsancties, vormen geen grond voor het opleggen van een boete aan de overtreder. Deze bestraffende sanctie ziet op leedtoevoeging. Daarom vergt de oplegging van deze punitieve sanctie een andere afweging dan in geval van een herstelsanctie." Zelfs als de AP met nader onderzoek een overtreding vast zou stellen, is van een verplichting om (bijvoorbeeld) een boete op te leggen, geen sprake.

Nu de vermeende schending waarover u klaagt reeds is gestaakt, acht de AP de inzet van haar beperkte capaciteit om vast te stellen of sprake was van een overtreding niet doelmatig en doeltreffend. De AP geeft voorrang aan andere onderzoeken, bijvoorbeeld aan onderzoeken waarbij sprake is van een voortdurende overtreding.

Op grond van het voorgaande concludeert de AP dat er in onvoldoende mate is voldaan aan de prioriteringscriteria om nader onderzoek te verrichten. Daarnaast zijn geen bijzondere omstandigheden gebleken die aan toepassing van de prioriteringscriteria in de weg staan. Er zal daarom geen nader onderzoek worden gedaan naar de klacht. Daarmee heeft de AP de inhoud van de klacht in gepaste mate onderzocht.

De klacht als signaal

De AP merkt de klacht echter wel aan als een signaal. De klacht is een waardevol signaal over de naleving van de wet door de gemeente Dronten welke de AP kan gebruiken voor het bepalen van zaken die uitgebreid onderzocht moeten worden. De AP kan bijvoorbeeld naar aanleiding van een of meerdere signalen op een later moment een verdiepend onderzoek starten en eventueel handhavende maatregelen nemen. Signalen zijn dus altijd waardevol. U kunt de website van de AP in de gaten houden voor informatie over afgeronde onderzoeken.

4. Besluit

De AP wijst de klacht tegen de gemeente Dronten, waarin tevens is verzocht om corrigerende maatregelen, af.

Een kopie van dit besluit wordt verzonden naar de gemeente Dronten.

Hoogachtend,

Autoriteit Persoonsgegevens,
namens deze,

Mw. mr. Ö. Şehirli-Kaya
Afdelingshoofd Eerstelijns Onderzoek

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

Bezwaar

Heeft u opmerkingen, vragen of wilt u meer informatie over dit besluit? Bel dan met bovengenoemde contactpersoon.

Bent u het niet eens met de inhoud van dit besluit? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van het besluit digitaal of op papier een bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en moet tenminste uw naam en adres, de datum en het in dit besluit genoemde kenmerk (zaaknummer) bevatten. Voorts moet het bezwaarschrift de reden(en) bevatten waarom u het niet eens bent met het besluit.

Zie voor meer informatie over hoe u een bezwaarschrift kunt indienen, wat een bezwaarschriftprocedure inhoudt, hoe de Autoriteit Persoonsgegevens hiermee omgaat en wat er van u verwacht wordt:
<https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/bezwaar-maken>.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

Bijlage 1. Juridisch kader

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) – geldig per 25 mei 2018
Artikel 4 - Definities
<p>„persoonsgegevens”: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene”); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;</p>
<p>„verwerking”: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;</p>
(..)
<p>„verwerkingsverantwoordelijke”: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;</p>
(..)
Artikel 6 – Rechtmatigheid van de verwerking
<p>1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:</p> <ol style="list-style-type: none">de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

- f. de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is

De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

2. (..)
3. (..)
4. (..)

Artikel 9 – Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid zijn verboden.
2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer aan een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
 - a. (..) t/m j. (..)
3. (..)
4. (..)

Artikel 10 - Verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten

Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Artikel 35 - Gegevensbeschermingseffectbeoordeling

1. Wanneer een soort verwerking, in het bijzonder een verwerking waarbij nieuwe technologieën worden gebruikt, gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen voert de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling uit van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. Eén beoordeling kan een reeks vergelijkbare verwerkingen bestrijken die vergelijkbare hoge risico's inhouden.
2. Wanneer een functionaris voor gegevensbescherming is aangewezen, wint de verwerkingsverantwoordelijke bij het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling diens advies in.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

3. Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling als bedoeld in lid 1 is met name vereist in de volgende gevallen:
 - a. een systematische en uitgebreide beoordeling van persoonlijke aspecten van natuurlijke personen, die is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, en waarop besluiten worden gebaseerd waaraan voor de natuurlijke persoon rechtsgevolgen zijn verbonden of die de natuurlijke persoon op vergelijkbare wijze wezenlijk treffen;
 - b. grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, of van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10; of
 - c. stelselmatige en grootschalige monitoring van openbaar toegankelijke ruimten.
4. (..) – 11. (..)

Artikel 57 – Taken van de toezichthoudende autoriteit

1. Onverminderd andere uit hoofde van deze verordening vastgestelde taken, verricht elke toezichthoudende autoriteit op haar grondgebied de volgende taken:
 - a. (..)
 - b. (..)
 - c. (..)
 - d. (..)
 - e. (..)
 - f. (..)
 - g. zij behandelt klachten van betrokkenen, of van organen, organisaties of verenigingen overeenkomstig artikel 80, onderzoekt de inhoud van de klacht in de mate waarin dat gepast is en stelt de klager binnen een redelijke termijn in kennis van de vooruitgang en het resultaat van het onderzoek, met name indien verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit noodzakelijk is;

Artikel 77 – Recht om klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief beroep of een voorziening in rechte, heeft iedere betrokkene het recht een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, met name in de lidstaat waar hij gewoonlijk verblijft, hij zijn werkplek heeft of waar de beweerde inbreuk is begaan, indien hij van mening is dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens inbreuk maakt op deze verordening.
2. (..)

Overweging 141

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

Iedere betrokkene dient het recht te hebben om een klacht in te dienen bij één enkele toezichthoudende autoriteit, met name in de lidstaat waar hij gewoonlijk verblijft, en een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen overeenkomstig artikel 47 van het Handvest indien hij meent dat inbreuk is gemaakt op zijn rechten uit hoofde van deze verordening of indien de toezichthoudende autoriteit niet optreedt naar aanleiding van een klacht, een klacht gedeeltelijk of geheel verwerpt of afwijst, of indien deze niet optreedt wanneer zulk optreden noodzakelijk is ter bescherming van de rechten van de betrokkene. Het onderzoek dat naar aanleiding van een klacht wordt uitgevoerd, gaat niet verder dan in het specifieke geval passend is en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing. De toezichthoudende autoriteit dient de betrokkene binnen een redelijke termijn in kennis te stellen van de voortgang en het resultaat van de klacht. Indien de zaak verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit vereist, dient de betrokkene tussentijdse informatie te worden verstrekt. Elke toezichthoudende autoriteit dient maatregelen te treffen om het indienen van klachten te faciliteren, zoals het ter beschikking stellen van een klachtenformulier dat tevens elektronisch kan worden ingevuld, zonder dat andere communicatiemiddelen worden uitgesloten.

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) – geldig tot 24 mei 2018

Artikel 27

1. Een geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, die voor de verwezenlijking van een doeleinde of van verscheidene samenhangende doeleinden bestemd is, wordt gemeld.
2. (..)
3. De verantwoordelijke meldt de verwerking alvorens daarmee te beginnen bij het College of bij de functionaris.

Artikel 29

1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat daarbij aan te geven verwerkingen van gegevens waarbij de inbreuk op de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene onwaarschijnlijk is, zijn vrijgesteld van de melding, bedoeld in artikel 27.
2. (..)
3. (..)
4. (..)

Artikel 30

1. Zowel het College als de functionaris houden een register bij van de bij hen aangemelde gegevensverwerkingen. Het register bevat ten minste de inlichtingen die zijn opgegeven krachtens artikel 28, eerste lid, onder a tot en met e.
2. Het register kan door een ieder kosteloos worden geraadpleegd.
3. (..)
4. (..)

Artikel 31

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

1. Het College stelt voorafgaand aan een verwerking een onderzoek in indien de verantwoordelijke:
 - a. een nummer ter identificatie van personen voornemens is te verwerken voor een ander doeleinde dan waarvoor het nummer specifiek bestemd is teneinde gegevens in verband te kunnen brengen met gegevens die worden verwerkt door een andere verantwoordelijke, tenzij het gebruik van het nummer geschiedt voor de gevallen als omschreven in artikel 24;
 - b. voornemens is gegevens vast te leggen op grond van het gericht verzamelen van informatie door middel van eigen onderzoek zonder de betrokkene daarvan op de hoogte te stellen, of
 - c. voornemens is ten behoeve van derden strafrechtelijke gegevens of gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag te verwerken, anders dan in de gevallen genoemd in artikel 22, vierde lid, onderdelen a en b.2.
2. (..)
3. (..)
4. (..)
5. (..)

Artikel 32

1. Een gegevensverwerking waarop artikel 31, eerste lid, van toepassing is, wordt als zodanig door de verantwoordelijke bij het College gemeld.
2. (..)
3. (..)
4. (..)
5. (..)
6. (..)

Vrijstellingsbesluit Wbp – vervallen per 25 mei 2018

Artikel 38. Videocameratoezicht

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen met het oog op de beveiliging van personen, gebouwen, terreinen, zaken en productieprocessen, die zijn toevertrouwd aan de zorg van de verantwoordelijke, door middel van het gebruik van duidelijk zichtbare videocamera's, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel vermelde eisen.
2. (..)
3. De verwerking geschiedt slechts voor:
 - a. de bescherming van de veiligheid en gezondheid van een of meer natuurlijke personen;
 - b. de beveiliging van de toegang tot gebouwen en terreinen;
 - c. de bewaking van zaken die zich in gebouwen of op terreinen bevinden;
 - d. de controle op een productieproces;
 - e. het vastleggen van incidenten.
4. Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan:
 - a. video-opnamen van de gebouwen en terreinen en zich daarop bevindende personen en zaken, waarover de zorg van de verantwoordelijke zich uitstrekt;

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
z2021-17262

- b. gegevens met betrekking tot het tijdstip, de datum en de plaats waarop de video-opnamen zijn gemaakt.
5. De persoonsgegevens worden slechts verstrekt aan:
 - a. degenen, waaronder begrepen derden, die belast zijn met of leiding geven aan de in het derde lid bedoelde activiteiten of die daarbij noodzakelijk zijn betrokken;
 - b. ambtenaren van de politie in geval van incidenten, ingevolge artikel 8, onder e, van de wet;
 - c. anderen, in de gevallen bedoeld in artikel 8, onder a, c en d, en artikel 9, derde lid, van de wet.
6. De persoonsgegevens worden verwijderd uiterlijk vier weken nadat de opnamen zijn gemaakt, dan wel na afhandeling van de geconstateerde incidenten.